

Plenum

Torsdag 1.12.2022 kl. 15.59—1.13

2.5. Muntlig fråga om social- och hälsovårdstjänster för krigsveteraner (Anders Adlercreutz sv)

Muntligt spörsmål MFT 203/2022 rd

Muntlig frågestund

Andre vice talman Juho Eerola: Följande fråga, ledamot Adlercreutz.

Debatt

16.52 Anders Adlercreutz r: Ärade talman! Siirrymme tästä ministeri Kurvisen mainitsemasta tärkeästä asiasta ehkä vielä tärkeämpään asiaan.

Ärade talman! I dag har republikens president bjudit in våra veteraner och lottor på självständighetsmottagning till slottet. Det finska folket står i stor tacksamhetsskuld för deras uppoffringar som innebär att vi i dag kan leva i den demokratiska rättsstaten Finland, i landet som i internationell jämförelse bedömts som världens lyckligaste.

Arvoisa puhemies! Ensi viikolla Suomen lippu nostetaan taas salkoon ja juhlistamme Suomen itsenäisyyspäivää. Venäjän julma hyökkäyssota Ukrainassa muistuttaa meitä meidän omien sotiemme veteraaneista, joiden uhrausten ansiosta voimme tänään elää demokraattisessa hyvinvointivaltiossa. Veteraanit ovat tällä hetkellä keskimäärin 95-vuotiaita, ja tästä johtuen erityisesti heidän sote-palveluidensa toimivuus on hyvin tärkeä asia. Kysyn siksi ministeri Kiurulta: millä tavalla veteraanit huomioidaan nyt tässä sote-uudistuksessa, ja millä tavalla voidaan varmistaa se, että tämä siirto heidänkin näkökulmastaan sujuu mahdollisimman hyvin, joustavasti, niin että palvelut eivät vaarannu? [Eduskunnasta: Tärkeä kysymys!]

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ja ministeri Kiuru, olkaa hyvä.

16.53 Perhe- ja peruspalveluministeri Krista Kiuru (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Olen erittäin iloinen, että kysytte veteraanien ja sotainvalidien asemasta. Hyvin harvoin me muistamme näitä kysymyksiä keväällä, mutta syksyllä tämä tulee mieleen. Kyllä varmasti monien mielessä on tuo sukupolvi, joka tämän sodan on eläessään nähnyt, ja kun me katsomme noita maailman kuvia, niin varmasti jokaiselle meistä tulee mieleen, että olemme niin kovasti kiitollisia sille sukupolvelle, joka tämän kaiken on kestänyt, siitä, mitä meillä tänä päivänä on.

Omalta osaltamme olemme halunneet varmistaa, että kun sote-palvelut siirtyvät, niin myöskin nämä palvelut siirtyvät turvallisella siirtymällä. Ja sitä kautta Valtiokonttori on

Punkt i protokollet PR 133/2022 rd

ohjeistanut kenttää, pitänyt erilaisia tilaisuuksia vastuuhenkilöille ja halunnut varmistaa omalta osaltaan, että turvallinen siirtymä on mahdollinen. Olemme myös ministeriössä hyvin tiiviissä yhteistyössä kentän kanssa, ja jatkuvasti nämä kysymykset ovat esillä. Tässä puolen kuun aikaan tapaamme jälleen niin, että ministeriryhmälle raportoidaan jälleen kentältä, miten toimeenpano on onnistunut, ja siinä kuulemme, onko riskikohtia näkyvissä. Oletan, ja ainakin minulle tulleen tiedon mukaan sellaisia tällä hetkellä ei ole, ja toivomme, että näin myös nämä palvelut siirtyvät tässä muutoksessa turvallisella siirtymällä eteenpäin.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin. — Ja nyt poikkeuksellisesti, vaikka kyseessä on hallituspuolueen esittämä kysymys, sallin tässä lisäkysymykset niille edustajille, jotka tästä aiheesta haluavat lisäkysymyksiä. — Edustaja Juvonen.

16.55 Arja Juvonen ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Kaikki kunnia ja arvostus sotiemme veteraaneille. Heitä on vielä keskuudessamme.

Arvoisa puhemies! Minulla on ystävä. Hän on pitkälle yli 90-vuotias rouva, ja hän soitti minulle eilen. Hän on sotiemme veteraani, ja hän kertoi siitä tuskasta, mitä Ukrainan sota hänelle mielessä aiheuttaa. Hän muistaa pommien äänet, ja hän lähetti ne terveiset, että hän pyysi, että kertokaa ne terveiset, ettei kukaan joutuisi enää koskaan kokemaan vastaavaa.

Mutta, arvoisa puhemies, hän kertoi, että hänen pitää mennä lääkäriin ja hän joutuu odottamaan. Hänellä käy kotipalvelu, hänellä käy kotihoitajia, jotka eivät hallitse suomen kieltä. Hän joutuu taistelemaan palveluista, yksinäinen yli 90-vuotias sotiemme veteraani. Hän toivoisi kuntoutusta, hän ei pääse sinne. Hänellä oli ongelmia näön kanssa, ja hän on menossa silmälääkäriin vasta hyvin pitkän ajan päästä, yksityiselle tietenkin. Kysyisinkin, todellakin: millä tavalla me ja te — me kaikki — tuemme näitä sotiemme veteraaneja, yli 90-vuotiaita kodeissaan, että he saisivat [Puhemies koputtaa] palveluja?

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ministeri Kiuru.

16.56 Perhe- ja peruspalveluministeri Krista Kiuru (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! En tunne tätä kyseistä esimerkkiä, koska en ole tämän rouvan kanssa puhunut, mutta jos hän on tunnuksellinen veteraani ja sitä kautta sitten kuuluu näihin joihinkin erityisryhmiin, joiden on mahdollista saada palveluita — niin kuntoutusta kuin asumispalveluita tai kotona asumista tukevia palveluita — niin hän ne kyllä saa. Mutta se on sanottava, että kuvaillette hyvin tätä nykyistä sosiaali- ja terveydenhuollon järjestelmää, ja tämä kertoo siitä, että meillä ei ole enää varaa tällä nykyisellä järjestelmällä jatkaa. Kunnat ovat hyvin eritasoisesti näitä velvoitteita riittävyys- ja oikea-aikaisuuden näkökulmasta toteuttamassa, ja nyt on hyvä, että nämä palvelut siirtyvät suuremmille hartioille, joilla tämä asia suoraviivaistetaan. [Petri Huru: Joka on alibudjetoitu!]

Olen itse hyvin huolissani siitä, saavatko ihmiset riittävinä ja oikea-aikaisina nämä kotiin annettavat palvelut, ja eduskunnassa on tehty erittäin esimerkillistä työtä tämän hallituksen esityksen johdosta, jossa nämä palvelut on ihan eri tavalla laitettu nyt linjaan: mitä velvoitteita tulevilla hyvinvointialueilla on myös kotiin annettavien palveluiden osalta.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Orpo.

Punkt i protokollet PR 133/2022 rd

16.57 **Petteri Orpo** kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! On erinomaisen tärkeää, että tämä asia otettiin esille. Ehkä tässä Ukrainan sodan kauheuksien keskellä me ymmärrämme paremmin kuin koskaan sen, kuinka tärkeää työtä veteraanit, menneet sukupolvet, ovat tehneet taistellessaan meidän itsenäisyyden puolesta. Heitä on edelleen jäljellä, mutta heidän määränsä vähenee tosi nopeaa vauhtia, ja nyt niistä sankareista, jotka elossa ovat, pitää pitää hyvää huolta.

Me teimme itsenäisyyden 100-vuotisjuhlan kunniaksi tässä salissa päätöksen, juhlapäätöksen siitä, että jokaisen veteraanin palvelut hoidetaan. Sain juuri vähän aikaa sitten viestintä, että 95-vuotias veteraani oli ollut erikoissairaanhoidon piirissä, mutta hän joutuu maksamaan sen, koska Valtiokonttori tulkitsee niin, että tätä ei korvata. Mielestäni tässä on selkeä ristiriita sen päätöksen kanssa, mikä me ollaan tehty, ja minä toivoisin, että te, ministeri Kiuru, olisitte yhteydessä Valtiokonttoriin, kävisitte läpi nämä ohjeistukset. Kaikki sote-kustannukset näille veteraaneille tulee korvata. Mielestäni se oli meidän päätöksen tahto.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin. — Ja ministeri Kiuru.

16.58 **Perhe- ja peruspalveluministeri Krista Kiuru** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Olen samaa mieltä kuin edustaja Orpo siitä, että tässä salissa on parlamentaarisesti tehty todella paljon töitä, että invalidien ja veteraanien palvelut paranevat ja myöskin kuntoutukseen pääsee, ja tämä eduskunnan sana on kyllä sillä tavalla pyhä, että jos tällaisia esimerkkejä tulee, niin kuin teihin on tämä yksi henkilö ottanut yhteyttä, niin mielelläni toimin omalta puoleltani eduskunnan viestinviejänä, että on vakavasti otettava.

Me emme voi mitään sille, että tämä järjestäjäverkko on ollut tällainen kuin tämä on. Se on ollut vuosikymmenten työ. Nyt se tulee siltä osin, voisiko sanoa, suoraviivaisempaan otteeseen, ja me myöskin ohjauksella pystymme kyllä näihin asioihin puuttumaan, kun vain tiedämme, että tällaisia epäkohtia vielä esiintyy, ja näihin kyllä puututaan.

Frågan slutbehandlad.

Riksdagen avslutade den muntliga frågestunden.